



ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๒/ว มทพ/๙

ถึง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน/สำนักงาน ในสังกัดกรมอนามัย

กองการเจ้าหน้าที่ขอส่งสำเนาประกาศกรมอนามัย ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สายงานวิชาการสาธารณสุข ราย นางสาวรณิ อ่อนทอง ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๑๑ กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้ที่ <https://person.anamai.moph.go.th/th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ จะเป็นพระคุณ



กองการเจ้าหน้าที่

โทร.๐ ๒๕๙๐ ๔๐๘๗

(สำเนา)

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
(สายงานวิชาการสาธารณสุข)

ด้วยกรมอนามัยได้คัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สายงานวิชาการสาธารณสุข ราย นางสุวรรณี อ่อนทอง
ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๑๑ กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ ๒
พิษณุโลก ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และหนังสือกรมอนามัย
ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๒/ว ๒๙๐๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ พร้อมด้วยชื่อผลงาน คำโครงการเรื่อง และสัดส่วนของผลงาน
ตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

หากมีผู้ต้องการทักท้วง ให้ทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ถ้าพบว่าข้อเท็จจริงมีมูล
ให้คณะกรรมการประเมินบุคคลรายงานอธิบดีกรมอนามัย เพื่อดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๗.๓ /ว ๕
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ แต่ถ้าตรวจสอบแล้ว มีหลักฐานว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่สุจริต
ให้รายงานอธิบดีกรมอนามัยดำเนินการสอบสวนผู้ทักท้วงนั้น เพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(ลงชื่อ) อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

(นายอรรถพล แก้วสัมฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำเนาถูกต้อง

ชาญดิษฐ์

(นายชาญดิษฐ์ โภคารัตนกุล)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

กรมอนามัย

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

รายละเอียดการคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (สายงานวิชาการสาธารณสุข)
 แบบทำรายการประเมินผล ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับ ที่	ชื่อ/ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	ประเมินเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง	ชื่อผลงาน	สัดส่วนของ ผลงาน	ข้อเสนอรื่อง	หมายเหตุ
๑	นางสุวรรณี อ่อนทอง ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ระดับปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๑๑ กลุ่มพัฒนานโยบายสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก กรมอนามัย	ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ระดับชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๑๑ กลุ่มพัฒนานโยบายสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก กรมอนามัย	การศึกษาศาสนาการณด้านสุขภาพอาหาร ในตลาคันต์และพฤติกรรมของประชาชน ในการใช้บริการตลาคันต์ของเขตสุขภาพที่ ๒ : กรณีศึกษา ระหว่างการระบอบของโรคติดต่อ ไวรัสโคโรน่า 2019 ระยะเวลาที่ดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๔ - เมษายน ๒๕๖๔	๑๐๐%	การพัฒนานโยบายในการจัดการด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อมตลาคันต์ในเขตสุขภาพที่ ๒	
	หมายเหตุ	กรมอนามัยอนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๑๑ เป็นระดับชำนาญการ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ ตามหนังสือกองการเจ้าหน้าที่ ที่ สธ ๐๙๐๒.๐๓/๑๙๓๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔				

นางสุวรรณี

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ก) ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน เรื่อง การศึกษาสถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารในตลาดนัดและพฤติกรรมของประชาชนในการใช้บริการตลาดนัดของเขตสุขภาพที่ ๒ : กรณีศึกษา ระหว่างการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มีนาคม ๒๕๖๔-เมษายน ๒๕๖๔

๓. สัดส่วนของผลงานในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ ๑๐๐ %

๔. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน (ถ้ามี)

๔.๑ สัดส่วนของผลงาน %

๔.๒ สัดส่วนของผลงาน %

๕. บทคัดย่อ

๕.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้เกิดผลกระทบในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกัน เช่น แรงงานบางส่วนถูกเลิกจ้าง และปรับตัวโดยตัดสินใจกลับภูมิลำเนาเพื่อตั้งหลักหรือทำงาน และมีบางส่วนหาวิธีสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพให้กับตัวเอง ด้วยการจำหน่ายอาหารไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบแผงลอยจำหน่ายอาหาร ร้านอาหาร หรือการจำหน่ายอาหารบนที่หรือทางสาธารณะ เป็นต้น รวมถึงจำหน่ายในตลาดนัด ซึ่งปัจจุบันมีอยู่มากมายกระจายไปตามตำบลหรือหมู่บ้านต่าง ๆ โดยมีการจำหน่ายสินค้าหลากหลายชนิดและราคาถูก ประชาชนจึงนิยมไปจับจ่ายซื้อสินค้า แต่เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ได้มีการจัดระเบียบตลาดนัด โดยนำหลักการของสุขาภิบาลตามมาตรฐานตลาดนัด นำชื่อ ของกรมอนามัย ประกอบกับมาตรการ DMHTT แต่ก็ยังเกิดการระบาดคลัสเตอร์ตลาด ซึ่งส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลของผู้ใช้บริการ

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงสถานการณ์การจัดการของตลาดนัดทั้งด้านสุขาภิบาลและด้านมาตรการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมถึงความกังวลและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการตลาดนัดในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาสถานประกอบการและส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการและประชาชนในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อไป

๕.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อศึกษาสถานการณ์สุขาภิบาลอาหารของตลาดนัด ในกลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานพัฒนาตลาดนัด นำชื่อ

๒) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดนัดของประชาชนเขตสุขภาพที่ ๒ ในระหว่างสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดนัด ในระหว่างสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๕.๓ วิธีการดำเนินงาน/วิธีการศึกษา/ขอบเขตงาน

๕.๓.๑ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยสุ่มประเมินตลาดนัดที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาตลาดนัด น้าซื่อ และเก็บรวบรวมข้อมูลความวิตกกังวลและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือให้ประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๒ ได้แก่ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ ตอบแบบสำรวจออนไลน์ anamai poll: ความเชื่อมั่นของประชาชนและพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด ๑๙ ของประชาชนที่มีต่อ "ตลาด" ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔

๕.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๑) แบบประเมินมาตรฐานตลาดนัด น้าซื่อ (ฉบับเพิ่มมาตรการป้องกัน COVID-๑๙) ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๒) แบบสำรวจออนไลน์ anamai poll: ความเชื่อมั่นของประชาชนและพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด ๑๙ ของประชาชนที่มีต่อ "ตลาด"

๕.๓.๓ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) ประสานงาน และชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง

๒) ตรวจสอบประเมินตามมาตรฐานตลาดนัด น้าซื่อ และมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓) รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมทางสถิติ

๔) นำข้อมูลการตรวจประเมิน และผลการสำรวจมาวิเคราะห์สถานการณ์ และจัดทำรายงานสรุป

๕.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

๕.๔ ผลการดำเนินงาน/ผลการศึกษา

การศึกษาสถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารในตลาดนัดและพฤติกรรมของประชาชนในการใช้บริการตลาดนัดของเขตสุขภาพที่ ๒ : กรณีศึกษา ระหว่างการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จะแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่

ส่วนที่ ๑ การศึกษาสถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารในตลาดนัด จะทำการศึกษาแยกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. การศึกษาสถานการณ์ด้านสุขาภิบาลของตลาดนัด

๒. การศึกษาด้านมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ส่วนที่ ๒ พฤติกรรมของประชาชนในการใช้บริการตลาดนัดของเขตสุขภาพที่ ๒

ส่วนที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดระหว่างสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑. การศึกษาสถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารในตลาดนัด จะทำการศึกษาแยกเป็น ๒ ประเด็น

๑.๑ สถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารในตลาดนัด

จากการประเมินตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒ ทั้ง ๕ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย จำนวน ๒๑ แห่ง พบว่า เมื่อพิจารณาแบ่งการประเมินออกเป็น ๓ ระดับ ตาม

หลักเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ (๑) ระดับพื้นฐาน ดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินข้อที่ ๑ - ๑๐ (๒) ระดับดี ดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินข้อที่ ๑ - ๑๕ และ (๓) ระดับดีมาก ดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินข้อที่ ๑ - ๒๐ พบว่า “ตลาดนัด น้ำชื้อ” ผ่านระดับพื้นฐาน จำนวน ๑ แห่ง (ร้อยละ ๔.๗๖) ผ่านระดับดี จำนวน ๑๗ แห่ง (ร้อยละ ๘๐.๙๕) และผ่านระดับดีมาก จำนวน ๑ แห่ง (ร้อยละ ๔.๗๖) โดยทุกแห่งสามารถปฏิบัติตาม ข้อกำหนดระดับพื้นฐานได้ (ร้อยละ ๑๐๐) สำหรับข้อที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุดคือ ผู้ขายและผู้ช่วยขายของ ประเภทอาหารต้องผ่านการอบรมความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหาร (ร้อยละ ๔.๗๖), จัดให้มีที่ล้างทำความสะอาดอาหารและภาชนะ ในบริเวณแผงจำหน่ายอาหารสด แผงจำหน่ายอาหารประเภทเนื้อสัตว์ชำแหละ และแผงจำหน่ายอาหารประเภทปรุงสำเร็จ (ร้อยละ ๖๖.๖๗), จัดให้มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะและอ่างล้างมือที่เพียงพอและถูกสุขลักษณะ (ร้อยละ ๘๕.๗๑) และเครื่องมือ เครื่องใช้ และภาชนะอุปกรณ์ ต้องสะอาดและปลอดภัย มีการล้างทำความสะอาด และจัดเก็บอย่างถูกต้อง (ร้อยละ ๘๕.๗๑) ตามลำดับ

๑.๒ การศึกษาด้านมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

จากการประเมินพบว่า ตลาดนัดทุกแห่งสามารถปฏิบัติตามมาตรการได้ทุกข้อ (ร้อยละ ๑๐๐) ได้แก่ คัดกรองผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการ โดยการวัดอุณหภูมิ สังเกตอาการ หากพบว่ามีอาการไข้ ๓๗.๕ องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก อย่างใดอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย แนะนำไปพบแพทย์ทันที, ลงทะเบียน “ไทยชนะ” หรือลงทะเบียนในเอกสารที่จัดให้, ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บริการสวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ให้บริการและใช้บริการ, มีจุดล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค, ควบคุมจำนวนผู้ใช้บริการ มิให้แออัด, เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล แผงค้า รวมถึง ระยะห่างระหว่างการเดินทาง อย่างน้อย ๑ เมตร, ทำความสะอาดพื้น พื้นผิวสัมผัสบ่อยๆ ทั้งก่อนและหลังการให้บริการ และกำจัดขยะมูลฝอยทุกวันที่เปิดทำการ

๒. พฤติกรรมของประชาชนในการใช้บริการตลาดนัดของเขตสุขภาพที่ ๒

จากผลการสำรวจด้วยแบบสำรวจ anamai poll ระหว่างวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ - ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้บริการตลาด มีผู้ตอบแบบสำรวจจำนวน ๑,๖๗๗ คน จาก จังหวัดตาก ๓ คน พิษณุโลก ๘๕๓ คน เพชรบูรณ์ ๙๙ คน สุโขทัย ๗๑๔ คนอุตรดิตถ์ ๘ คน เป็นเพศชาย ๓๙๑ คน (ร้อยละ ๒๓.๓๒) เพศหญิง ๑,๒๘๖ คน (ร้อยละ ๗๖.๖๘) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๕-๕๕ ปี (ร้อยละ ๔๙.๙๗) รองลงมาคือ ๒๕-๔๔ ปี (ร้อยละ ๓๐.๔๑) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ๖๓๑ คน (ร้อยละ ๓๗.๖๓) รองลงมาคือ อสม. ๓๗๕ คน (ร้อยละ ๒๒.๓๖) และ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ/ลูกจ้างรัฐ ๒๒๓ คน (ร้อยละ ๑๓.๓๐ คน) ตามลำดับ พบว่าพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำเมื่อมาใช้ บริการตลาดมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ สวมหน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า ตลอดเวลา จำนวน ๑,๕๖๖ คน (ร้อยละ ๙๓.๓๘) รองลงมาคือ ตรวจวัดไข้ก่อนเข้าสถานที่ที่มีจุดตรวจคัดกรอง จำนวน ๑,๕๐๙ คน (ร้อยละ ๙๖.๓๖) และล้างมือ ด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ จำนวน ๑,๔๔๙ คน (ร้อยละ ๘๖.๕๓) ตามลำดับ

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดในระหว่าง สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พบว่าเพศและอาชีพมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<๐.๐๕$) โดยเพศหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่าเพศ

ชายและมีความความกังวลในระดับปานกลาง และอาชีพเกษตรกรมีความวิตกกังวลมากที่สุดและมีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง

๕.๕ การนำไปใช้ประโยชน์

๑. สามารถนำผลการศึกษาร่วมในการตัดสินใจพัฒนาตลาดนัด ให้ได้มาตรฐาน ตลาดนัด น่าซื้อ และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และโรคติดต่ออื่นๆ

๒. ส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชน เรื่องพฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และโรคติดต่ออื่นๆ

๕.๖ ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

๕.๖.๑ ความยุ่งยากในการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้ขั้นตอนตามระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความยุ่งยาก ดังต่อไปนี้

๑) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดปัญหาในการวิจัย

๓) กำหนดจุดมุ่งหมายในการวิจัย

๔) ออกแบบการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม

๕) เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย ซึ่งมีความยุ่งยากดังนี้

- การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

- การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมและความวิตกกังวลในการใช้บริการตลาดนัดของเขตสุขภาพที่ ๒ ของประชาชนเนื่องจากประชาชนผู้มาใช้บริการตลาดนัดมักไม่ค่อยให้ความสนใจที่จะให้ข้อมูล ประกอบกับภาระงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่มีมากและต้องคอยติดตามงานในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมทั้งงานประจำอื่นๆ

- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติโคสแควร์ ซึ่งเป็นสถิติที่มีความยุ่งยากในการวิเคราะห์ข้อมูล

๕.๖.๒ ความยุ่งยากในการดำเนินงาน

- การเก็บรวบรวมข้อมูลตลาดนัดบางแห่งหยุดให้บริการในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นอุปสรรคในการดำเนินการประเมินให้ได้ตามเป้าหมาย

- การสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการค่อนข้างยาก เนื่องจากกรมอนามัยมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าไม่ถึง

- การทำแบบสำรวจออนไลน์ ภายใต้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากความไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕.๗ ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

๑. ให้มีการบังคับใช้ประกาศหรือคำแนะนำของกรมอนามัยในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยผ่านคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออก/ปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับกิจการตลาดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

๓. ควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจัดให้มีการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลให้กับผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร และเร่งรัดให้ผู้ประกอบการ/ผู้สัมผัสอาหารได้รับการอบรมอย่างทั่วถึง โดยจัดทำเป็นประกาศแนบท้ายข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับตลาด

๔. ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอทุกแห่ง ควรมีการสนับสนุนความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการตลาดนัดและผู้ใช้บริการ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง สม่าเสมอ และยั่งยืน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และโรคติดต่ออื่นๆได้

๕.๗ ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

๑. ให้มีการบังคับใช้ประกาศหรือคำแนะนำของกรมอนามัยในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออก/ปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับกิจการตลาดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

๓. ควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลให้กับผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารและเร่งรัดให้ผู้ประกอบการ/ผู้สัมผัสอาหารได้รับการอบรมอย่างทั่วถึง

๔. ผู้ประกอบการตลาดนัดและผู้ใช้บริการควรได้รับการสนับสนุนความรู้ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง สม่าเสมอ และยั่งยืน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และโรคติดต่ออื่นๆได้

๕.๘ การเผยแพร่

เว็บไซต์ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสุวรรณณี อ่อนทอง)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ ๑/๓ ๖.๖. ๒๕๖๔

หมายเหตุ

๑. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาต้องเป็นผลงานที่จัดทำสำเร็จมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี

๒. เมื่อได้รับอนุมัติตัวบุคคลแล้ว ให้ส่งผลงานประเมินตามหัวข้อเรื่องที่ได้เสนอไว้ข้างต้น จะเปลี่ยนแปลง ภายหลังไม่ได้

๓. ให้เสนอผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง

๔. รวมไม่เกิน ๑๕ หน้า และให้แนบเอกสารประกอบ (ถ้ามี)

ตอนที่ ๓ ผลงานที่ส่งประเมิน

(ข) ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงในตำแหน่งที่คัดเลือกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑. ชื่อผลงาน เรื่อง การพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ เมษายน ๒๕๖๖ - มิถุนายน ๒๕๖๖
๓. สรุปเค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนพบว่า ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่นิยมบริโภคอาหารจากแหล่งจำหน่ายนอกบ้านมากกว่าการปรุงประกอบอาหารเองในครัวเรือน เนื่องจากมีความสะดวกมากกว่า ดังนั้นตลาดนัด จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ประชาชนนิยมใช้บริการ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นอาหารปรุงสำเร็จ พร้อมบริโภค จึงทำให้กิจการตลาดนัดมีจำนวนมากขึ้น จากการขยายตัวดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในหลายด้าน ทั้งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การสัญจรของประชาชน รวมทั้งความปลอดภัยและสุขภาพอาหาร อีกทั้งยังมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศไทยตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้ต้องมีการปรับปรุง หรือเพิ่มมาตรการในการจัดการสุขภาพอาหาร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว โดยเฉพาะการปนเปื้อนในอาหาร ไม่ว่าจะเป็นการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ และสารเคมี ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียม ประกอบ ปรุง และจำหน่ายอาหาร โดยเฉพาะอาหารปรุงสำเร็จหากไม่มีการปกปิดอาหารอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการปนเปื้อนดังกล่าวได้ อีกทั้งตัวผู้จำหน่ายอาหารเองก็อาจเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรคได้ หากไม่ปฏิบัติตามหลักสุขภาพอาหารที่ถูกต้อง หรือไม่มีสุขวิชายส่วนบุคคลที่ดี นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการตลาดนัดอีกด้วย

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้เกิดผลกระทบในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกัน เช่น แรงงานบางส่วนถูกเลิกจ้าง และปรับตัวโดยตัดสินใจกลับภูมิลำเนาเพื่อตั้งหลักหรือทำงาน และมีบางส่วนหาวิธีสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพให้กับตัวเอง ด้วยการจำหน่ายอาหารบนที่หรือทางสาธารณะ หรือตลาดนัด ถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัย พบว่าการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านทางอาหารนั้นจะมีโอกาสน้อย แต่ยังคงต้องมีมาตรการเข้มข้นกว่าในสภาวะปกติ เนื่องจากสถานที่ที่ประชากรหนาแน่นขึ้น ก็เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อได้มากขึ้นด้วย ซึ่งการเกิดโรคที่มีสาเหตุมาจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ นอกจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แล้วยังมีโรคอื่น ๆ อีกเช่น โรคอาหารเป็นพิษ หรือโรคอุจจาระร่วง เป็นต้น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการปนเปื้อนของอาหารที่พบว่ามี การปนเปื้อนในทุกขั้นตอนตั้งแต่กระบวนการผลิตในภาคการเกษตร เช่น มีการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสารพิษตกค้างในพืชผัก ผลไม้ กระบวนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เช่น การปนเปื้อนสารบอแร็กซ์ สารฟอร์มาลิน สารฟอกขาว สารกันรา (กรดซาลิซิลิก) การปนเปื้อนของจุลินทรีย์ในกระบวนการเตรียม ปรุง ประกอบ และจำหน่ายอาหาร เป็นต้น

การควบคุมกิจการที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ได้แก่ ตลาด กิจการร้านอาหาร การขายของชำ และแผงลอยจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะ อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ต่อประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ถึงแม้ว่าเทศบาลส่วนใหญ่จะออกเทศบัญญัติเพื่อควบคุมดูแลสถานประกอบการด้านอาหารแล้ว แต่หากเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการทั่วประเทศประมาณ ๑๕๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ แห่ง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ กับจำนวนเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีน้อยในแต่ละหน่วยงาน และมีภาระงานมากจึงอาจจะควบคุมดูแลได้ไม่ทั่วถึง นอกจากนี้การไม่นำมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้อย่างจริงจัง ตลอดจนประชาชนและผู้ประกอบการไม่ทราบเกี่ยวกับกฎหมาย และการประกอบอาชีพจำหน่ายอาหารมีความอิสระทำได้ง่าย การรักษาคุณภาพของสถานประกอบการจึงอาจไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น การพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะป็นกลไกทำให้อาหารมีความสะอาดปราศจากสิ่งปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสุขอนามัย และการดำรงชีวิตของมนุษย์ ผู้ศึกษาจึงได้สนใจที่จะพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดเพื่อพัฒนาตลาดให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย ช่วยลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยจากการบริโภคอาหารของประชาชน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒

วิธีดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยการวิธีการระดมสมอง (Brain Storming) โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒ มาใช้เป็นฐานในการศึกษา โดยมีประเด็นที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

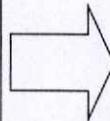
ประเด็นการศึกษา

ความเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อม ของ

๑. หน่วยงานราชการ
๒. หน่วยงานท้องถิ่น
๓. องค์กรต่างๆ ในชุมชน
๔. ประชาชนผู้ใช้บริการ

ผลการศึกษา

นโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒



วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้แนวทางการใช้การระดมความคิด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. เปิดประเด็นปัญหา
๒. ระดมความคิดเพื่อสร้างประเด็นปัญหาใหม่ ๆ ให้มากที่สุด
๓. การยอมรับประเด็นปัญหา
๔. ระดมความคิดเพื่อหาวิธีจัดปัญหา
๕. คัดเลือกความคิด เพื่อใช้แก้ไขปัญหา
๖. ประเมินแนวทางจัดปัญหา
๗. กำหนดรายละเอียดของทางแก้ปัญหา
๘. เขียนแผนปฏิบัติการ
๙. นำไปปฏิบัติ

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัด เป็นการดำเนินงานภายใต้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการ หน่วยงานท้องถิ่น องค์กรต่างๆ ในชุมชน ประชาชน จากผลการศึกษาศาสนาการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัดที่พบว่าการพัฒนาตลาดนัดตามเกณฑ์ตลาดนัด น่าซื้อ มีปัญหาที่สุดคือ ผู้ขายและผู้ช่วยขายของประเภทอาหารต้องผ่านการอบรมความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหาร, จัดให้มีที่ล้างทำความสะอาดอาหารและภาชนะ ในบริเวณแผงจำหน่ายอาหารสด แผงจำหน่ายอาหารประเภทเนื้อสัตว์ชำแหละ และแผงจำหน่ายอาหารประเภทปรุงสำเร็จ, จัดให้มีห้องส้วม ที่ปัสสาวะและอ่างล้างมือที่เพียงพอและถูกสุขลักษณะ และเครื่องมือ เครื่องใช้ และภาชนะอุปกรณ์ ต้องสะอาดและปลอดภัย มีการล้างทำความสะอาดและจัดเก็บอย่างถูกต้อง ตามลำดับ ผู้ศึกษาได้ทบทวนเอกสารทั้งที่เป็นทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมตลาดนัดแล้วสามารถนำมาเสนอเป็นแนวคิดในการพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัด เขตสุขภาพที่ ๒ ได้ดังนี้

๓.๒.๑ ในด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้ ประกอบด้วย ในระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในระดับจังหวัด สามารถใช้อำนาจตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในการติดตาม ควบคุม กำกับให้หน่วยงานภายในจังหวัดปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ส่วนในระดับอำเภอและตำบลควรประกอบด้วย นายอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ นายกเทศมนตรีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบงานอาหารปลอดภัยระดับอำเภอและตำบล เช่น โรงพยาบาลชุมชน หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้แทนประชาชน เข้าร่วมในการพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดเขตสุขภาพที่ ๒

๓.๒.๒ ในการพัฒนานโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัด ควรมีการพัฒนาตั้งแต่ในระดับจังหวัดมาก่อน และในระดับอำเภอนำมาพัฒนาเป็นนโยบายและแผนพัฒนาระดับอำเภอ ตำบลต่อไป

๓.๒.๓ ในกระบวนการพัฒนานโยบายฯ ควรให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วม มีการศึกษาสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัดมาเพื่อประกอบการจัดทำเป็นนโยบาย

จากการดำเนินงานตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะทำให้ได้นโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒ ที่เป็นรูปธรรมและนำมาใช้ในการดำเนินงาน และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการทำงาน ควรมีการติดตามการดำเนินงานเป็นระยะๆ ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัดจนสามารถพัฒนาเป็นนโยบายได้สำเร็จ และได้นำไปสู่การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นโยบายในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตลาดนัดในเขตสุขภาพที่ ๒ ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมา จะทำให้การพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัด มีความเป็นรูปธรรม มีการจัดโครงสร้างของหน่วยงานในการกำกับดูแล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ มีแผนการพัฒนาที่ยั่งยืน และได้นำไปสู่การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งจะสามารถช่วยในการควบคุมและป้องกันปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัดต่อไป

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

มีมาตรการหรือมีวิธีการในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของตลาดนัดเพื่อควบคุมปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ และสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และโรคติดต่ออื่นๆได้

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอรับการคัดเลือก

(นางสุวรรณี อ่อนทอง)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ ๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๕

หมายเหตุ

๑. เมื่อได้รับอนุมัติตัวบุคคลแล้ว ให้ส่งผลงานประเมินตามหัวข้อเรื่องที่ได้เสนอไว้ข้างต้น จะเปลี่ยนแปลง ภายหลังไม่ได้

๒. ให้เสนอข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานฯ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ไม่เกิน ๓ เรื่อง

๓. รวมไม่เกิน ๑๕ หน้า และให้แนบเอกสารประกอบ (ถ้ามี)